

Prišli sme vymeniť okná. Nakoniec sme obnovili celý dom.

5.8.2026 - | Človek v ohrození

Po útokoch na obec Bondari sme prišli vymeniť poškodené okná. Pri obhliadke domu pani Halyny sme však pochopili, že treba urobiť oveľa viac. Dnes je jej domov opäť bezpečným a dôstojným miestom na život.

Výbuchy poškodili viac ako desať domov

Výbuchy z 1. apríla poškodili v obciach Bondari a Sachny v Sumskej oblasti viac ako desať domov. Na väčšine z nich rozbili okná alebo poškodili strechy. V Bočečkivskej komunite sme preto začali vymieňať okná, aby sme miestnym pomohli ochrániť ich domovy pred dažďom, chladom a ďalším poškodzovaním.

Medzi vybrané domy patrila aj domček pani Halyny v obci Bondari. **Jeden z výbuchov nastal v jeho bezprostrednej blízkosti, a preto na ňom zanechal výrazne väčšie škody než na okolitých stavbách. Črepiny rozbili okná a poškodili fasádu, strechu aj plot. V okolí sa pritom nenachádzali žiadne vojenské ani strategické objekty, iba obytné domy a pasienky.**

Strechu opravila obec. My sme pôvodne plánovali iba výmenu okien. Počas obhliadky sme však zistili, že dom potrebuje rozsiahlejšiu obnovu. Preto sme ho aj zateplili minerálnou vatou, obnovili fasádu a doplnili obklad. Oprava zlepšila nielen jeho vzhľad, ale predovšetkým schopnosť udržať teplo.

Do Bondari sa presťahovala po černobyľskej katastrofe

Pani Halyna žije v obci Bondari takmer tridsať rokov. Do Sumskej oblasti sa s rodinou presťahovala v roku 1997, keď museli pre následky jadrovej katastrofy opustiť svoj domov v černobyľskej zóne. Hoci od havárie v Černobyle uplynulo vtedy už viac ako desať rokov, úrady presídľovali obyvateľov a obyvateľky aj v 90. rokoch. Mnohí sa preto sťahovali až s časovým odstupom. Patrila medzi ne aj rodina pani Halyny.

Nový začiatok však netrval dlho. O rok neskôr pani Halyne zomrel otec a neskôr prišla aj o mamu. Spolu s bratom a mladšou sestrou tak zostali na všetko sami. Keď si už so sestrou nedokázali zo svojich príjmov udržať dom, v ktorom žili, presťahovali sa do menšieho domu v Bondari. Ten sa stal jej domovom.

Dnes pani Halyna žije sama. Nemá deti a všetku prácu okolo domu aj v záhrade zvláda vlastnými silami. Pestuje zeleninu, stará sa o kvety a svoj domov si starostlivo udržiava, hoci žije len z nízkeho dôchodku.

Na začiatku rozsiahlej ruskej invázie okupovali ruské jednotky obec Bondari viac ako mesiac. Počas útoku 1. apríla pani Halyna sledovala drony, ktoré prelietavali ponad jej dom, aj požiare v susedstve. Črepiny dopadali aj na pozemok a len tesne minuli jej psa.

Rozsah škôd však presahoval možnosti staršej ženy, ktorá žije sama a musí vyžiť z nízkeho dôchodku.

Pani Halyna žije v obci Bondari už takmer tridsať rokov.

Prečo opravujeme domy aj počas vojny

Ako vysvetľuje Andrea Bednáriková, vedúca programu podpory núdzového bývania organizácie Človek v ohrození na Ukrajine, najmä starší ľudia často nechcú opustiť svoje domovy ani pre vojnu. Pre mnohých je dom miestom, kde prežili väčšinu života. Majú pri ňom záhradu či hospodárstvo a udržiavajú väzby s miestnou komunitou. **Na Ukrajine zároveň chýbajú kapacity, ktoré by všetkým obyvateľom a obyvateľkám poškodených domov umožnili presťahovať sa a dlhodobo dôstojne žiť inde.**

Cez zničené okná, strechy a fasády prenikajú do domov dážď, vlhkosť a mráz. Domy preto poskytujú menej bezpečné podmienky na život a domácnosti musia vynakladať viac peňazí na vykurovanie. Včasná oprava chráni domy pred ďalšími škodami a ľuďom umožňuje pokračovať v bežnom živote.

Pomoc však poskytujeme len v oblastiach, kde bezpečnostná situácia obnovu umožňuje. Nepracujeme v bezprostrednej blízkosti frontovej línie, kde prebiehajú vládou riadené evakuácie, ale v zasiahnutých lokalitách vzdialených viac ako 50 kilometrov od ruských hraníc. Pri každej obnove zároveň zohľadňujeme aktuálnu bezpečnostnú situáciu.

Oprava domov tak ľuďom umožňuje zostať v prostredí, ktoré poznajú, znižuje ich každodenné výdavky a pomáha im udržať si dôstojné podmienky na život.

„Samozrejme, riziko opakovaných útokov a poškodení je v Ukrajine reálne, ale zároveň je veľmi dôležité pracovať na obnove a podporovať ju, všade kde je to možné, keďže to miestnym ľuďom dodáva nesmiernu silu, nádej a vieru, že v tom všetkom nezostali sami,“ dodáva Andrea Bednáriková.

Halyna zo zeleného domu

Keď sme pani Halynu navštívili prvýkrát, jej dom niesol viditeľné stopy útoku. Výbuch rozbil okná a črepiny poškodili strechu, fasádu aj plot. Na viacerých miestach po nich zostali diery. Rôzne kusy materiálu provizórne zakrývali obnažené steny a chránili ich pred dažďom.

Po dokončení prác nás pani Halyna, útla usmievavá žena v bodkovaných šatách, privítala pred svojím vynoveným svetlozeleným domčekom. Z obnovy mala neskrývanú radosť. Previedla nás celým domom a ukázala nové okná aj ďalšie opravené časti. Tešili ju aj tie najmenšie detaily.

Rozdiel oproti našej prvej návšteve bol výrazný. Nové okná a zateplenie pomáhajú udržať v dome teplo a tlmia hluk zvonka. Pre pani Halynu to znamená aj nižšiu spotrebu paliva počas vykurovacej sezóny.

„Túto zimu mi bude na kúrenie zrejme stačiť už len jedno auto palivového dreva,“ dodáva.

Na prvý pohľad ide len o malý domček. Pre pani Halynu je však miestom, o ktoré sa celé roky stará a ktoré napriek všetkému stále nazýva domovom. Obnova pre ňu neznamenal len nové okná či fasádu, ale predovšetkým možnosť zostať doma.

<https://clovekvohrozeni.sk/prisli-sme-vymenit-okna-nakoniec-sme-obnovili-cely-dom>